

ВІД КІЄВА ДО ЛУБЕН

З конопель наші
прадіди шили одяг,
виготовляли взуття,
подушки, простирадла
і були здорові

Тарас КВІТІНІЙ

Наприкінці травня, під час святкування Дня Києва біля станції метро «Золоті ворота» випадково став учасником міжнародного «маршу вишиванок». Незабутне дієство, коли сотні людей вбрані в національний одяг кроються від музею Золотих Воріт до Софійської, потім до Михайлівської площа, далі Андріївським узвозом до Контрактової, повертаються на Площту, піднімаються до Європейської з кінцевим пунктом маршруту Майдан Незалежності. Мета їх ходи була в популяризації національного одягу, української культури та традицій. Водночас такі акції відбуваються в переважній більшості областей України, а також у Польщі, Англії, Росії, Андоррі, Казахстані, Вірменії, Мозамбіку та Словенії.

Під час маршруту познайомлюється з однією жиночкою із Івано-Франківська, яка, як згодом дізнається, шиє одяг із коноплі. Звіти її Ганна Петровна Сидорук і знає чому про властивості канабісу (*лат. cannabis*) майже все.

— Пані Ганно, за свідченнями давньо-грецького історика Геродота, ще наші далекі предки носили одяг із коноплі.

— Так, одяг із конопляних волокон носяли ще фракійці та скіфи. От і мені захотілося робити речі з цього матеріалу, оскільки це наша давня культура, історія, менталітет. Ми, як українці, завжди були пов'язані з природою, з тим, що у нас росте. До сло-

ва, моя родина теж займалася шиттям речей з конопелем. Моя бабуся, вирощувала коноплю, ткала тканину. А батько розповідав, що вони брали рослинину і опускали у озеро, риба спливала і він її руками виловлював. І дуже прикро, що у нас час недоділюється що не забирає рослинину. Нині конопляна промисловість практично занедбана. На жаль, через поширення конопляної наркоманії рослинину заборонили вільно вирощувати. Хоча, як ми знаємо, бажаного результату не досягли. І тоді пародіяється ідея вивести не наркотичний сорт коноплі. Це завдання було поставлене перед ученими-агрономами Інституту лубінських культур у Глухові. Керівником дослідів був призначений професор Г.Л. Сенченко. Селекціонер потрібно було вивести сорт, у якому рівень вмісту наркотичних речовин не повинен був перевищувати 0,1 відсотка. Детально описували роботу селекці-

Конопляне взуття від українського майстра

онерів над виведенням «ненаркотичного» сорту, мабуть, і не варто. Досить сказати, що у Глухові на цю справу було затрачено майже 20 років. І як результат, унікальні глухівські сорти одержали всесвітнє визнання. Скажімо, у Канаді, завдяки акліматизації українських сортів коноплі «без наркотиків», у 1998 р. була знята заборона на вирощування цієї культури.

— Які переваги має одяг, зроблений із конопляного волокна над іншими видами тканин?

— Переваги конопляного полотна очевидні — висока міцність, практичність, певна енергетична активність, створене температурний комфорт, має лікувальні властивості... Я вважаю, що одяг із коноплі міг быт конкурувати з традиційною бавовною. Влітку в ньому не так гаряче і піт не пахне, носити такі вироби просто приємно. Це не лише одяг для тих, хто бажає мати все з природних матеріалів, це просто красний матеріал, який добреноситься і гарно виглядає. Як відомо, коноплі ростуть дуже швидко. Якщо виходить з біотеки.

маси, то за півроку з конопель можна отримати стільки біомаси, скільки з цілого лісу за 30 років. Коноплі ростуть усюди в світі: від полярного кола до екватора, це дуже невідома рослина, не потребує хімічних засобів для захисту і дає великий врожай.

— *Окрім легкості та зручності у користуванні конопляне полотно, виявляється, що їй лікує.*

— Річ у тім, що конопляне волокно зберігає у своєму складі 20 відсотків олії, яка є лікувальною. Передусім це засіб, що добре загоює рані. Нещодавно науковці-медики доказали, що рубці, оброблені конопляною ватою, загоюються втричі швидше! Природними барвниками (цибуля, дуб, конопля, хвоя, горіх, морена та інші лікарські рослини), можна надати тканині премісного аромату й вона набуде ще й лікувальних властивостей.

Одяг із коноплі має підвищену протидію ультрафіолетовому випромінюванню. Пористе волокно коноплі добре відирає вогонь і саме тому дає можливість тілу «дихати» під час спеки, зберігаючи прохолоду і зігрівши ноги в холода.

Нині в Івано-Франківському краєзнавчому музеї відкрилася постійна діюча виставка старовинного одягу. Експозиція велика, адже з фондів музею було представлено колекції одягу всіх етнографічних регіонів Прикарпаття.

— У колекціях одягу відомих світових брендів присутні також і вироби з коноплі.

— Саме так, мода на такий тип одягу з'явилася недавно. Шість років тому екологічний одяг не мав такого попиту. Нині ж мода на одяг із коноплі набуває популярності й попит на цього швидко зростає. Приміром, відома фірма Nike, що виробляє спортивний одяг і взуття, показала світові попульні товари, які виготовлені винятково з сколігіної сировини, зокрема коноплі. Тобто у світі нарощує конопляний бізнес.

РЕКЛАМА

20 червня
2013

Black Sea
CROSS BORDER COOPERATION
20 June
2013

«Використання природних водотоків для гасіння лісових пожеж з використанням новітніх технологій»

1 квітня 2013 року розпочався проект «Використання природних водотоків для гасіння лісових пожеж з використанням новітніх технологій» з акронімом «STREAMS-2-SUPPRESS-FIRES». Загальна тривалість проекту становить 24 місяці.

Проект фінансується рамковою програмою Міжнародної регіональної співпраці Європейського Союзу EU INTERREG IV «BlackSeaBasin 2007–2013». Загальний бюджет проекту становить 766 090 Євро (7 926 044 грн).

Провідним партнером та координатором проекту є Технологічний інститут Кавала, Греція. До додатково у проекті беруть участь установи з п'яти країн регіону Чорноморського басейну, а саме: Національний університет біоресурсів та природокористування України (НУБП України); Університет АртейКору, Туреччина; Програма розвитку ОПІ / Міністерство охорони природи Вірменії; Префектура округу Ерайта, Румунія, та Міжнародна екологічна асоціація охорони рік «Еко-Тірас», Молдова.

Перший семінар у рамках проекту відбудеться у м. Брайла, Румунія, 18–19 квітня 2013 року за участю всіх партнерів. Важливим рисом проекту є те, що він буде реалізовуватись в усіх країнах учасниць паралельно одночасно за участю як партнерів, так і зацікавлених організацій. На реалізацію проекту виділено один з найбільших бюджетів серед інших проектів програми Міжнародної регіональної співпраці Європейського Союзу EU INTERREG IV «BlackSeaBasin 2007–2013».

Мета проекту — розробка та провадження інтегрованої системи охорони лісів від пожеж від окремих територій регіону Чорноморського басейну. Мета буде досягнута шляхом проведення інноваційних наукових досліджень та їх впровадження в практику охорони лісів від пожеж, що буде сприяти збереженню заповідних територій за рахунок використання новітніх технологій та природних водотоків.

«Utilizing Stream Waters in the Suppression of Forest Fires with the Help of New Technologies»

The project «Utilizing Stream Waters in the Suppression of Forest Fires with the Help of New Technologies» with the acronym «Streams-2-SUPPRESSFIRES» started on April 1st 2013. The total duration of the project will be 24 months.

The program is funded by the EU INTERREG IV «Black Sea Basin 2007–2013» framework with amount of 766 090 euro (7 926 044 UAH).

The lead partner is Kavala Institute of Technology from Greece. Additionally there are five more partners from the Black SeaRegion. Specifically, Braila Prefecture from Romania, ArtvinCoruh University from Turkey, Eco-TIRAS International Association of River Keepers from Republic of Moldova, The National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine (NULES of Ukraine) and ZikarlarEnvironmental Center from Armenia.

The Kick-off Meeting was held in Braila, Romania in April 18–19, 2013 with all partners participating. The actions of the project will be held in all participating countries. One the strengths of the project are the great number of different partners from different countries. It also was one of the highest funded projects for the EU INTERREG IV «Black Sea Basin 2007–2013» framework.

Its purpose is to develop a holistic and complete fire suppression system for the Black Sea Region. This will be achieved by promoting research and innovation in the field of fire suppression to protect natural areas by utilizing new technologies and stream waters sustainably.

ПРИДБАННЯ

Гібриди для міліції

Відбулася урочиста церемонія передачі гібридних автомобілів «Тойота Прайс» до МВС України за участю Міністра екології, Міністра МВС, Посла Японії, інших почеших гостей.

У своєму виступі Міністр екології та природних ресурсів України О. Проскуріков зазначив: «Перша партія спеціально обладнаних патрульних автомобілів марки «Тойота-Прайс», а це 84 автомобілі, сьогодні передається у користування МВС України. Всього в рамках проекту для користування МВС України буде поставлено 1220 автомобілів японського виробництва до кінця жовтня 2013 року.

Хочу сказати вам, що усі проекти та заходи, які відбуваються в рамках реалізації гібридних механізмів Кіотського протоколу приречені на успіх і я можу пояснити чому.

Перша причина — це надійні партнери в реалізації таких проектів — у даному випадку — Японська Організація розвитку нових енергетичних та промислових технологій (НЕДО) та компанія Сумітомо.

Друга причина полягає у глобальній меті, якої ми досягаємо, реалізуючи цей проект — скорочення викидів CO₂ в атмосферу, внаслідок чого ми рухаємося у бік збереження стального дріжджів».

За попередніми оцінками, застосування підрозділами МВС України автомобілів «Тойота-Прайс» дозволить суттєво скоротити витрати пального, а це 150 тисяч гривень. Крім того, такі автомобілі забезпечать скорочення підлічних накладів майже на 32 тисячі тонн на рік.